

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 1.

Vydána dne 7. ledna 1924.

Obsah: 1. Zákon o dani z uhlí.

1.

Zákon ze dne 21. prosince 1923 o dani z uhlí.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) Uhlí v tuzemsku těžené neb z ciziny dovážené podléhá státní dani.

(2) Uhlím rozumí se veškeré druhy uhlí kamenného a hnědého, dále veškeré druhy paliva z nich vyrobeného (koks, brikety a j.).

§ 2.

(1) Daň z uhlí v tuzemsku těžného činí 10% z ceny na dole.

(2) Pro doly, které pracují za nepříznivých přirozených, dopravních a odbytových poměrů, a v národohospodářském ohledu jsou důležitými, může ministr financí v dohodě s ministrem veřejných prací a ministrem obchodu, průmyslu a živností k odůvodněným žádostem, přihlížející k prodejní a kalorické hodnotě uhlí, daň do odvolání snížit, a to až na 7% ceny.

§ 3.

(1) Cenou, z které se daň platí, rozumí se zpravidla cena, docílená v prodeji na dole, včetně naložení do dopravního prostředku; prodeji rovná se každý jiný odbyt uhlí kromě odbytu pro účely, osvobozené od daně.

(2) Za cenu docílenou považuje se cena, účtovaná podnikatelem dolu odběrateli uhlí při vypravení uhlí z dolu; do ceny je započítati též to, co podnikatel dodatečně nad cenu původně smlouvenou neb účtovanou obdrží, neb co ten, kdo zprostředkuje prodej uhlí přímo z dolu, k ceně uhlí na dole přiráží.

(3) Při vývozu uhlí do ciziny, při vlastní spotřebě a při každém jiném odbytu uhlí než na prodej musí býti daň zapravena aspoň z ceny, průměrně za ten který měsíc a druh uhlí podnikem v tuzemsku docílené. Vyňaty jsou případy zvlášť povolené ministrem financí v dohodě s ministry veřejných prací a obchodu, průmyslu a živností se zřetelem na důvodné potřeby poměrů odbytových a provozních.

(4) Považuje-li finanční úřad cenu, z níž se uhelná daň zapravuje, v porovnání s cenami obecně obvyklými za příliš nízkou, může finanční úřad požádati onen úřad, který je příslušný pro stanovení obchodních cen, aby stanovil obchodní cenu tohoto uhlí, a dle této ceny se pak zapravuje daň.

(5) Jsou-li pro uhlí stanoveny prodejní ceny úřední, může ministr financí v dohodě s ministrem veřejných prací a s ministrem obchodu, průmyslu a živností vyhláškou stanoviti, že tyto ceny úřední jest bráti za základ pro vyměňování daně z uhlí, pokud nejsou skutečné ceny prodejní vyšší, než tyto ceny úřední.

(6) K ceně, ze které se platí daň uhelná, nepočítají se tato daň, jiné veřejné daně a dávky, jakož i takové příplatky, které podnikatel od odběratele uhlí sice vybírá, které však nemůže si ponechat, pokud příplatky tyto byly ministrem financí v dohodě s ministrem veřejných prací a s ministrem obchodu, průmyslu a živností jako daněproště prohlášeny; částky tyto lze však z prodejní ceny srážeti jen v tom případě, když bylo vyhověno předpisům pro placení daně.

§ 4.

(1) Daň platiti jest povinen podnikatel dolu.

(2) Dodává-li se uhlí zprostředkovatelem dle §u 3, odst. 2., a účtuje-li se odběrateli cena vyšší, než z jaké zaplatil daň podnikatel dolu, jest tento zprostředkovatel povinen dle ustanovení prováděcího nařízení doplatiti daň dle

ceny, účtované odběrateli, a vztahují se na něho obdobně všechna ustanovení zákona jako na podnikatele dolu.

§ 5.

(1) Povinnost platiti daň vzniká vypravením uhlí z dolu neb užitím jeho uvnitř důlního podniku k účelům jiným, než od daně osvobozeným.

(2) Pro výměru daně je směrodatným původní údaj podnikatelův, učiněný ve lhůtě prováděcím nařízením stanovené, nebyly-li úředním šetřením zjištěny neb podnikatelem dodatečně ohlášeny skutečnosti jiné, dle nichž by náleželo platiti daň vyšší.

(3) Kdy a jak se cena a množství uhlí ohlašuje a daň platí, stanoví se prováděcím nařízením.

(4) Zůstanou-li při zastavení důlního provozu na dole zásoby uhlí, způsobilého k prodeji, z nichž nebyla daň zapravena, může finanční úřad naříditi, že podnikatel dolu zůstává nadále podroben důchodkovému dozoru dle ustanovení prováděcího nařízení, dokud daň nebyla zapravena nebo zajištěna.

§ 6.

(1) Bylo-li uhlí odevzdáno na důlním podniku provozované koksovňě, briketárně neb jiné provozovně pro další zpracování (zhodnocení) uhlí, platí se uhelná daň zpravidla dle volby podnikatele buď z uhlí k tomu použitého nebo z vyrobeného paliva. Ministr financí stanoví v dohodě s ministrem veřejných prací a ministrem obchodu, průmyslu a živností sazbu uhelné daně při způsobu prvním v rámci úlev § 2 a při způsobu druhém dle množství uhlí, k výrobě paliva zpravidla potřebného.

(2) Platí-li se daň z uhlí k výrobě použitého, je podnikatel povinen učiniti opatření, potřebná ke spolehlivému zjišťování množství tohoto uhlí; jinak může ministr financí naříditi, by uhelná daň platila se z vyrobeného paliva.

(3) Platí-li se daň z vyrobeného paliva, vzniká povinnost k zaplacení daně vypravením paliva z podniku, v němž bylo vyrobeno.

(4) Bylo-li uhlí převezeno ke zpracování mimo důlní podnik, platí se daň podle § 5. Pro podniky, zpracující uhlí na koks výhradně pro vlastní spotřebu, platí za předpokladů, stanovených v prováděcím nařízení, tatáž ustanovení, jako pro koksovny, nacházející se přímo na důlním podniku.

(5) Na podnikatele závodů, v nichž se uhlí dále zpracuje, a kteří platí daň z vyrobeného paliva, vztahují se obdobně všechna ustanovení, platná pro důlní podnikatele.

§ 7.

Uhelná daň se neodvádí za podmínek, stanovených prováděcím nařízením:

1. z uhlí, které se spotřebuje pro opatření provozní síly důlního podniku k vedení a udržování provozu jeho;

2. z uhlí, které správa uhelného podniku horního zdarma nebo nejvýše za režijní ceny poskytuje zřízcům a osazenstvu dolu, penzistům, provisionistům a jejich vdovám pro jejich vlastní domácí potřebu k otopu, pokud výměra těchto deputátů byla ministrem veřejných prací v dohodě s ministrem financí a s ministrem obchodu, průmyslu a živností schválena; dále z uhlí, dodaného z vlastní těžby a zdarma nebo nejvýše za režijní ceny závodním školám, nemocnicím, jídelnám, zařízením bratrských pokladen a revírních rad (jejich nemocnicím, úředním místnostem) a jiným závodním ústavům a zařízením, sloužícím k dobru dělnictva.

§ 8.

Ministr financí je zmocněn povoliti v dohodě s ministrem veřejných prací a s ministrem obchodu, průmyslu a živností a za podmínek, stanovených prováděcím nařízením

1. osvobození od daně pro uhlí, z něhož se vyrábějí oleje, tuky, vosk a podobné výrobky, aniž by se tohoto uhlí přímo nebo nepřímo používalo jako paliva, svítiva, a k pohonu strojů;

2. osvobození nebo vrácení daně uhelné výrobcům zboží, vyváženého do ciziny, při jehož výrobě činí daň z uhlí v podniku spotřebovaného tak podstatnou složku, že by nebylo lze zboží za daných hospodářských a provozních poměrů a světových cen a se zřetelem k daňovému zatížení výrobků těchto druhů ve státě, do něhož je vývoz určen, bez tohoto osvobození beze ztráty vyvážeti.

§ 9.

(1) Z uhlí, dováženého z ciziny, vybírá se náhradní daň v částce, kterou stanoví čas od času ministr financí v dohodě s ministrem veřejných prací a s ministrem obchodu, průmyslu a živností se zřetelem k dani z uhlí tuzemského.

(2) Tato daň nevybírá se

a) z uhlí cizozemského, které se územím státním provází, nebo které se dříve, než se daň stala splatnou, do ciziny vrátí;

b) z uhlí, které z ciziny s sebou vezou lokomotivy nebo parní lodi pro pohon vlastní;

c) z uhlí, které poskytují cizozemské uhelné doly z vlastní své těžby zdarma nebo nejvýše za režijní ceny zřízcům a osazenstvu těchto cizozemských dolů, bydlícím v území Československé republiky pro jejich vlastní domácí potřebu k otopu, pokud výměra těchto deputátů nepřevyšuje množství, stanovená podle §u 7, bod 2., pro zaměstnance dolů tuzemských.

(3) Jak se daň tato platí, stanoví prováděcí nařízení.

§ 10.

(1) Náhradní daň (§ 9) jest povinen platiti, kdo uhlí dováží.

(2) Povinnost k zaplacení daně vzniká dopravě uhlí přes celní hranice, a daň je splatna před jeho vypravením z úředního celního řízení.

§ 11.

Ministr financí se zmocňuje, by o dovozu uhlí ze států, které také vybírají veřejné dávky z uhlí, sjednal v dohodě s ministrem veřejných prací a s ministrem průmyslu, obchodu a živností úmluvy, jimiž by se zabránilo dvojitému zatížení uhlí.

§ 12.

(1) O vymáhání nezaplacené daně, o promlčení jejím a o opravných prostředcích platí tatáž ustanovení, jako o daních spotřebních.

(2) Uhelná daň požívá přednostního zákonného zástavního práva na dole s veškerým horním příslušenstvím; jde-li o daňové nedoplatky, které jsou starší jednoho roku, jest právo přednostní na tom závislé, že bude nedoplatek nejdéle v jednom roce po dospělosti příslušných částek berních zjištěn v knihách veřejných. Provozuje-li se důl pachtýřem, jest při exekčním vymáhání daně přihlížeti v prvé řadě k svrškům pachtýřem vneseným (§ 1101 obč. zák.).

(3) O úrocích z prodlení platí obdobně zákon ze dne 16. března 1921, č. 116 Sb. z. a n.

§ 13.

Kdo v tuzemsku uhlí těží, kdo uhlí v samostatných aneb na dole provozovaných podnicích zpracuje (zhodnocuje), kdo uhlí spotřebuje v živnostenském podniku v množství, kte-

ré přesahuje určitou výměru, stanovenou v prováděcím nařízení, nebo kdo obchoduje uhlím ve velkém, t. j. na vagony a povozy, jest povinen tento podnik, jakož i každou pozdější změnu ohlásiti finančnímu úřadu podle prováděcího nařízení.

§ 14.

(1) Podniky, na něž se vztahuje povinnost ohlašovací, stanovená v §u 13, podléhají důchodkovému dozoru.

(2) Zřízcenci, pověřeni tímto dozorem, jsou oprávněni vstupovati do podniku ve dne kdykoliv a v jinou dobu, když jest podnik v činnosti, prodlévati tam po dobu jednání úředního, kontrolovati úkony, podléhající dani, požadovat od podnikatele nebo jeho zástupce vysvětlivky o veškerých okolnostech, které se týkají daně neb ohlašovací povinnosti, nahlížeti do nařízených zápisů a jejich dokladů, činiti si z nich výpisy a žádati, aby jim byly na stvrzenku vydány. Důchodkový dozor obmezuje se na ony části podniků, které mají význam pro uhelnou daň.

§ 15.

K důlnímu podniku nebo dolu počítají se podle tohoto zákona veškeré budovy, zařízení a prostory, určené k dobývání, třídění, zhodnocení a nakládání uhlí.

§ 16.

Osoby uvedené v § 13 jsou podle ustanovení prováděcího nařízení povinny zaznamenávati těžbu, výrobu, příjem, spotřebu, ceny a odbyt uhlí a záznamy tyto chovati po dobu 3 let pro potřebu finančních úřadů.

§ 17.

(1) Veřejné dopravní podniky jsou povinny dodávati podle ustanovení prováděcího nařízení finančnímu úřadu výkazy o dopravě uhlí.

(2) Veřejné dopravní podniky mohou si za tento výkon počítati zvláštní přiměřený poplatek, stanovený tarifem.

§ 18.

(1) Podnikatelé dolů jsou povinni vydat odběratelům o uhlí, které jim odevzdávají jinak, nežli prostřednictvím veřejných dopravních podniků, zvláštní stvrzenku podle ustanovení prováděcího nařízení.

(2) Ti, kdož uhlí takové dopravují, jsou povinni finančním orgánům při dopravě těmito stvrzenkami na požádání se vykázati.

(3) Uhlí, stvrzenkou nekryté, propadá ve prospěch státu.

§ 19.

Až do zapravení daně ručí uhlí za daň na něm váznoucí, vyjma provozní poplatky dopravních podniků ze zásilky, bez ohledu na to, zda bylo zavedeno důchodkové trestní řízení, a bez ohledu na práva osoby třetí, pokud by tato věděla nebo při náležitě péči věděti mohla, že daň z uhlí zapravena nebyla; uhlí může býti finančním úřadem zabaveno, nebude-li daň zapravena do 8 dnů po vyznění držitele nebo pakli se nikdo k uhlí nehlásí.

§ 20.

Je-li důvodné podezření, že se podnikatel dolu dopustil přestupku pro zkrácení daně z uhlí, může finanční úřad podle ustanovení prováděcího nařízení zostrít ustanovení §§ 14, 16 a 18 a zavést stálý důchodkový dozor. Náklady těchto opatření nese podnikatel, bude-li přestupek dokázán.

§ 21.

(1) Přestupky ustanovení, týkající se uhelné daně, stíhají se podle důchodkového trestního práva se změnami, stanovenými v tomto zákoně.

(2) Použití uhlí, osvobozeného od daně dle §§ 7 a 8, k jiným účelům stíhá se jako těžký důchodkový přestupek, a uhlí propadá ve prospěch státu.

(3) Nezapravení uhelné daně včas, pokud by daň nebyla kryta přiměřenou jistotou, stíhá se jako těžký důchodkový přestupek.

(4) Částka, kterou lze uložit za pokutu nebo za upuštění od právního řízení, činí nejméně 100 Kč a při důchodkovém zkrácení 1000 Kč.

(5) V případech, ve kterých se podle důchodkového trestního práva uloží vězení jako zostrění trestu, nelze uložený trest pod zákonem stanovenou nejmenší sazbou zmírniti.

(6) Ustanovení trestního důchodkového práva o nejvyšší výměře peněžitých trestů platí jen tehdy, když místo částky tuto výměru převyšující uloží se trest vězení.

(7) Trestnost důchodkových přestupků promlčuje se ve třech letech.

§ 22.

Stejným trestům (§ 21) podléhají zřizenci dopravních podniků, kteří v mezích své působnosti opominuli učinit ohlášení, uložené tímto podnikům podle § 17, nebo kteří tak učinili v podstatných směrech neúplně nebo nesprávně, nebo kteří porušením svých povinností toto ohlášení zcela nebo z části znemožnili.

§ 23.

(1) Elektrická energie, vedená z cizozemska a vyrobená jakýmkoli způsobem, podléhá náhradní dani, vyměřované čas od času ministrem financí v dohodě s ministrem veřejných prací a s ministrem obchodu, průmyslu a živností se zřetelem na daňové zatížení elektrické energie, vyráběné v tuzemsku.

(2) Daň tuto jest povinen zaplatiti dodavatel elektrické energie neb jeho odpovědný zástupce, ohlášený dle ustanovení prováděcího nařízení pro tuzemsko.

(3) Jak se tato daň vybírá, stanoví se prováděcím nařízením.

(4) Ohledně této daně platí obdobně ustanovení tohoto zákona.

§ 24.

(1) Zákon nabývá účinnosti, pokud jde o sazby daňové, zavedené na místě dosavadní dávky uhelné, se zpětnou platností od 10. října 1923, jinak dnem vyhlášení.

(2) Pokud se vybírala na základě úřednic vyhlásek uhelná dávka v sazbě nižší, než jaká odpovídá tomuto zákonu, upustí se od dodatečného předepsání daně.

(3) Tím zrušuje se II. část zákona ze dne 9. dubna 1920, č. 260 Sb. z. a n., o úpravě uhelného hospodářství, pokud se týče zákon z 12. srpna 1921, č. 296 Sb. z. a n., a to pokud jde o sazby uhelné dávky, dnem 10. října 1923, a ohledně ostatních ustanovení dnem vyhlášení tohoto zákona.

§ 25.

Provedením zákona pověřuje se ministr financí v dohodě se zúčastněnými ministry.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r.

Bečka v. r.